

Beslutsunderlag

Styrelsen 251024

Telefon: [031 64 74 00](tel:031647400)

Diarienummer: 2023-00243

Mejladress: pascal.karlsson@gryaab.se

Handläggare: Pascal Karlsson

Investeringsbeslut – Detaljprojektering berg och utökad ekonomisk ram för förprojektering Ny inloppspumpstation inom projektprogram Nya Rya

Förslag till beslut

I styrelsen för Gryaab AB:

Styrelsen godkänner investering i detaljprojektering berg för ny pumpstation och att tidigare beslutad investering i form av förprojektering för ny inloppspumpstation höjs till en sammanlagd kostnad av högst 80 miljoner kronor enligt beskrivning i beslutsunderlaget.

Sammanfattning

Projektprogram Nya Rya har pågått i förstudiefas under åren 2020 till 2024. År 2025 övergick projektet i investeringsfas.

Gryaabs styrelse beslutade den 21 april 2023 att godkänna investering av förprojektering pumpstation IN, en ny inloppspumpstation inom Projekt Nya Rya, till en kostnad av högst 30 miljoner kronor.

Projektet har sedan dess uppdaterat kalkylen för genomförande, inklusive byggnation, av ny inloppspumpstation (hela investeringen). Det investeringsbeslutet bedöms, på grund av investeringens storlek vara av principiell beskaffenhet vilket

innebär att kommunfullmäktige i alla delägarkommuner ska ta ställning till beslutet. Det beslutet kommer läggas fram för styrelsen den 5 december 2025 och därefter skickas till alla delägarkommuner för ställningstagande.

För att kunna slutföra projektet innan nuvarande miljötillstånd upphör att gälla behöver den påbörjade förprojekteringen av inloppspumpstationen att fortsätta parallellt med beslutsprocessen i kommunfullmäktige. Under förprojekteringen tas underlag fram för att kunna genomföra projektet såsom till exempel ritningar, beskrivningar, tidplan och kostnadskalkyler. Förprojekteringsunderlaget ligger till grund för detaljprojektering som i sin tur ligger till grund för byggandet av ny inloppspumpstation. För att kunna fortsätta förprojekteringen behöver ramen för investering i förprojektering som styrelsen beslutade om i april 2023 utökas.

För att kunna bygga den nya pumpstationen behöver Gryaab spränga och göra arbeten i berget där pumpstationen ska byggas. Gryaab behöver redan i detta skede detaljprojektera bergdelen. Detaljprojekteringen innebär att man med större noggrannhet än i förprojekteringen tar fram underlag inför genomförande, till exempel hur sprängningen ska göras och hur berget ska tas bort.

Den sammanlagda investeringskostnaden för detaljprojektering berg och fortsatt förprojektering för den nya pumpstationen beräknas till 80 miljoner kronor.

Förslaget är alltså att styrelsen beslutar om investering i detaljprojektering berg och att höja tidigare beslutad investering i form av förprojektering från 30 miljoner kronor till sammanlagt 80 miljoner kronor.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Investeringskostnaden för detaljprojektering berg och förprojektering av ny pumpstation är bedömd till högst 80 miljoner kronor och är en del av projektprogram Nya Rya. Det inkluderar 30 miljoner kronor som styrelsen beslutade om i april 2023. Investeringen har tagits upp i Gryaabs långtidsprognos.

Investeringsutgiften på 80 miljoner kronor kommer att börja belasta Gryaabs resultaträkning först i samband med att den nya pumpstationen tas i drift, vilket beräknas ske år 2035. Vid antagandet om en ränta på 3,5 % och en avskrivningstid på 50 år blir den initiala kapitalkostnaden (ränta och avskrivningar), som ska finansieras

via avgifterna, cirka 3 miljoner kr per år. Det innebär en ökad avgift om ca 3,26 kr per ansluten person och år.

Gryaabs resultat kommer också att successivt belastas med räntekostnader under anskaffningsperioden, då ränteutgifterna inte aktiveras i investeringsvolymen.

Genom att fatta detta investeringsbeslut tas en ekonomisk risk. Om styrelsen eller delägarkommunerna skulle välja att avbryta genomförandet av inloppspumpstationen eller projektprogrammet i sin helhet kommer nedlagda investeringsmedel att bokas om från bolagets balansräkning till att belasta det aktuella årets resultaträkning. Bolaget bedömer dock denna ekonomiska risk som låg utifrån tidigare fattat inriktningsbeslut med bred förankring i samtliga delägarkommuner. Det är också en risk som bolaget behöver ta för att kunna ha framdrift i programmet och kunna hålla tidplanen fram till år 2036 då befintligt miljötillstånd går ut.

Nödvändiga kostnader

Gryaabs nuvarande miljötillstånd sträcker sig till år 2036 och innan dess behöver en utbyggd rening vara på plats. Befintlig anläggning på Ryaverket klarar inte de krav som förväntas enligt ansökan om nytt miljötillstånd. Investeringen bedöms som nödvändig för att kunna möta förväntade reningskrav och prognosticerad befolkningsmängd i Gryaabs ägarkommuner. Kostnaden är därför nödvändig enligt lagen om allmänna vattentjänster.

Bedömning ur ekologisk och social dimension

Den gamla pumpstationen togs i drift år 1972. Genom utbyggnad av ny pumpstation säkerställs en hög tillgänglighet av pumpar vilket minskar risken för driftstopp med bräddning som följd. Den nya pumpstationen planeras färdigställas år 2035 och säkerställer därmed hög tillgänglighet innan år 2036.

En ny inloppspumpstation, som är en del av projektprogram Nya Rya, möjliggör för Gryaab att fortsätta ta emot spillvattnet från sina delägarkommuner även efter år 2036. Det är i sin tur en förutsättning för att delägarkommunerna ska kunna bygga nya bostäder och öka infrastrukturen för att kunna möta den växande befolkningen.

Samverkan

Beslutet har behandlats på lokalt samverkansgruppsmöte den 27 november 2025.

Ärendet

Ärendet behandlar investering i detaljprojektering berg och utökad ram för förprojektering för ny inloppspumpstation för projektprogram Nya Rya.

Beskrivning av ärendet

Bakgrund

Gryaabs nuvarande miljötillstånd är tidsbegränsat till och med år 2036 och innehåller villkor på att bolaget ska utreda och ta fram en handlingsplan för hur Ryaverket ska anpassas för att i framtiden klara skärpta krav. Tillståndsgivaren har i miljötillståndet angivit att ett större reningsverk borde klara reningskrav som är betydligt högre än de krav Gryaab har idag. Som framgick redan i miljötillståndsprocessen visar Gryaabs samlade utredningar och erfarenhet av verket att för att nå sådana utsläppshalter måste avloppsreningsverkets kapacitet ökas utöver vad som är möjligt inom verkets nuvarande område.

Förutom en förväntan om strängare utsläppskrav har befolkningen i Gryaabs delägarkommuner ökat kraftigt de senaste årtiondena. Den senaste befolkningsprognosen visar en ökning för Gryaabs delägarkommuner (exklusive Bollebygd) med 35 % fram till år 2055.

Projekt Nya Rya avser det sammantagna projektet med att bygga ut och komplettera Gryaabs anläggning så att bolaget klarar att uppnå kommande miljötillståndskrav och ökad belastning. Styrelsen fattade i maj 2022 beslut om inriktning och finansieringsmodell för Projekt Nya Rya. Gryaabs åtta ägarkommuner har tagit ställning till beslutet och tillstyrkt det.

Detaljprojektering berg och fortsatt förprojektering av ny inloppspumpstation

Gryaabs styrelse beslutade den 21 april 2023 att godkänna investering av förprojektering pumpstation IN, en ny inloppspumpstation inom Projekt Nya Rya, till en kostnad av maximalt 30 miljoner kronor.

Projektet har sedan dess uppdaterat kalkylen för genomförande av ny inloppspumpstation (inklusive byggnation). Det investeringsbeslutet bedöms, på grund av investeringens storlek vara av principiell beskaffenhet vilket innebär att

kommunfullmäktige i alla delägarkommuner ska ta ställning till beslutet. Beslutet kommer läggas fram för styrelsen i december 2025 och därefter skickas till alla delägarkommuner för ställningstagande.

För att kunna slutföra projektet innan nuvarande miljötillstånd upphör att gälla behöver den påbörjade förprojekteringen av inloppspumpstationen att fortsätta parallellt med beslutsprocessen i kommunfullmäktige. Under förprojekteringen tas underlag fram för att kunna genomföra projektet såsom till exempel ritningar, beskrivningar, tidplan och kostnadskalkyler. Förprojekteringsunderlaget ligger till grund för detaljprojektering som i sin tur ligger till grund för byggandet av ny inloppspumpstation. För att kunna fortsätta förprojekteringen behöver ramen för investering i förprojektering som styrelsen beslutade om i april 2023 utökas.

För att kunna bygga en ny pumpstation behöver Gryaab spränga i berget där pumpstationen ska byggas. Gryaab behöver redan i detta skede detaljprojektera bergdelen. Detaljprojekteringen innebär att man med större noggrannhet än i förprojekteringen tar fram underlag inför genomförandet till exempel hur sprängningen ska göras och hur berget ska tas bort.

Genomförandeprocess

Entreprenadform för byggnation är i dagsläget inte beslutad: I blockschemat ovan beskrivs stegen vid en klassisk utförandeentreprenad enligt AB04, som en tänkbar entreprenadform. Det finns även möjlighet att genomföra byggnation av pumpstationen uppdelad med olika entreprenadformer för olika delar. Val av entreprenadform är något som projektorganisationen kommer utreda inom den närmaste tiden.

Investeringskostnad

Investeringskostnaden för förprojektering samt detaljprojektering berg för ny inloppspumpstation är bedömd till högst 80 miljoner kronor. Gryaabs styrelse beslutade den 21 april 2023 att godkänna investering av förprojektering pumpstation

IN, en ny inloppspumpstation inom Projekt Nya Rya, till en kostnad av maximalt 30 miljoner kronor. Förslaget är alltså att styrelsen beslutar om investering i detaljprojektering berg och att höja tidigare beslutad investering i form av förprojektering från 30 miljoner kronor till sammanlagt 80 miljoner kronor.

Bedömning av ärendets principiella beskaffenhet

Ärendet avser investering i detaljprojektering berg och en utökning av investeringen för förprojektering av en ny pumpstation. Investeringen är en del av projektprogram Nya Rya.

Styrelsen fattade i maj 2022 beslut om inriktning och finansieringsmodell för Nya Rya. Beslutet bedömdes vara av principiell beskaffenhet. Gryaabs åtta ägarkommuner har tagit ställning till beslutet och tillstyrkt det. Genom att Gryaabs ägarkommuner tillstyrkt beslutet ges styrelsen möjlighet att fatta beslut inom ramen för inriktningsbeslutet.

Fortsatt förprojektering samt detaljprojektering berg för ny inloppspumpstation bedöms vara en förutsättning för att kunna slutföra projektet i tid och därmed uppnå de inriktningar som beskrivs i inriktningsbeslutet. Mot den bakgrunden och med hänsyn till nivån på investeringskostnadens storlek bedöms ärendet inte vara av principiell beskaffenhet.

Bolagets bedömning

Ärendet behandlar detaljprojektering berg och fortsatt förprojektering för ny inloppspumpstation för projektprogram Nya Rya. Att detaljprojektera bergdelen och fortsätta med förprojekteringen för ny inloppspumpstation innan kommunfullmäktige i alla delägarkommuner tagit ställning till investeringen i sin helhet utgör en ekonomisk risk. Bolaget bedömer dock denna risk som låg utifrån tidigare fattat inriktningsbeslut och utifrån den dialog som Gryaab haft med ägarkommunerna i samband med att bolaget besökt kommunerna och informerat om projektprogrammet och kommande beslut. Bolaget bedömer också risken med att pausa förprojekteringen och att inte inleda detaljprojektering för bergdelen och att därmed inte hinna färdigställa inloppspumpstationen som högre. Styrelsen föreslår investering i detaljprojektering berg för ny pumpstation och att tidigare beslutad investering i form av förprojektering för ny inloppspumpstation höjs till en

sammanlagd kostnad av högst 80 miljoner kronor enligt beskrivning i beslutsunderlaget.